

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LIX (53) • ŠTEV. (Nº) 25

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 13 de julio - 13. julija 2000

LOJZE REZELJ

NE POZABITE NAS NIKDAR!

Govor na domobranski proslavi v San Martinu

Pomlad 1945. Narava se je ognila s cvetjem. Ozelenele so trate in vrhovi. Tudi mogočni borovci v Kočevskem rogu so ozeleneli in se mogočno klanjali v spomladanskem vetru. Kot bi vedeli, da bo pod njimi v najkrajšem času pokopan cvet slovenskega naroda.

V tistih junijskih dneh, ko so milijoni pričakali svobodo, so slovenski domobranci odhajali v večnost... Svet ni spoznal njihove borbe in je dopustil, da so jih komunisti zverinsko pobili in vrgli v kraške jame.

V vseh letih po vojni je svobodni tisk pisal o vojnih grozodejstvih, pisal o koncentracijskih taboriščih, o procesih in tako dalje. Svobodni tisk pa je šel in gre še danes preko onih strašnih junijskih dni, ki so bili tako tragični za slovenski narod. Danes po 55 letih ta tisk še vedno molči o pokolu in pokopu slovenske vojske. Običajen izgovor za odklonitev takih člankov je, „da je to pač zgodovina in ne spada v

Potoki krvi so ustvarili med slovenskim narodom in brezbožnim komunizmom prepada, katerega je nemogoče premostiti. Naj se „bivši komunisti“ na zunanost tako dobrikujejo in naj še tako kažejo svoje kesanje, z njimi ne more biti nobenega sporazuma ne danes, ne v bodoče. Tega se moramo zavedati vsi, ki smo morali po svetu. Ne iščimo maščevanja, zahtevamo pa pravico in resnico. Mi, ki smo bili priče, ka-

ko se je slovenski mož in fant boril proti nasilju, priče, kako je slovenski narod krvavel, smo dolžni izpričati resnico o tej borbi. Tako nam veleva naša preteklost in to tudi pričakuje od nas slovenski narod. Kri, ki je pred 55 leti napojila slovensko zemljo, je seme, ki bo nekoč obrodilo obilen sad. Ta kri je poročstvo zmage in svobode. S ponosom se torej ozirajmo v našo preteklost in pogumno stopajmo bodočim dnevom nasproti.

Onemela je Slovenija, v srce ranjena.

Zgodil se je strašen greh in še hujša krivica. Brez besed se je zgrudila mati, v silnih bolečinah je zaplakala vdova, oče je v obupu prebiral žalostni del rožnega venca: Oče naš... zgori se tvoja volja. Dete — sirota je ostalo brez očeta. Živa priča groznega greha.

Ko so rdeči krvniki opravili svoj zločin, so skušali zabrisati vsako sled o njem. Zravnali so zemljo nad grobom. Zemljo je prerasla ruša, ki čaka na sveto opravilo. To bomo nekoč storili vsi pošteni Sloven-

ci. Prižgali bomo svečo in poklekli: brez zle misli v srcu. In ko bodo v prihodnosti, ko o komunizmu ne bo niti sledu več, pisali knjigo zgodovine dvajsetega stoletja, bo na prvi strani zapisano: Prvi, ki so spoznali veliko rdečo nevarnost, so bili slovenski domobranci. Pogumno so se jim zoperstavili. Bili so žrtvovani. Žrtvovani

Sanmartinski moški zbor

dnevno časopisje in ker za to tudi niso obremenjeni, saj da so mlajšega rodu in so dorastli otroci socializma“.

Kdor je takrat, ko je novica o pokolu bila še sveža, skušal objaviti dokumentirani prikaz slovenske tragedije, podprt z izjavami očitvidcev, je dobil odgovor: „Zaenkrat tega še ne moremo objaviti, bomo pa to storili, čim bodo prilike dopuščale.“ Resnica pa kljub temu ostane vedno ista; tudi če od nje bežijo, ali če je nočejo videti in iz teh ali onih razlogov o njej nočejo poročati. Ta resnica govori, da je dalo junija meseca 1945 nad 12.000 slovenskih mož in fantov svoja življenja.

Slovenski borci so padli, ker so branili načela, ki so temelj svobode, kulture in demokracije. Še več moramo reči: padli so, ker so verovali zapadu: ta pa jih je prodal kot klavno živino. Zgodovina bo nekoč morala načeti tudi to vprašanje: vprašanje največjega genocida v slovenski narodni zgodovini. Božji mlini meljejo počasi. Znano je, kako je končal marsikateri krvnik slovenskih domobrancev. Nekateri so zblazneli; spet drugi so si sami vzeli življenje, ker niso več mogli prenašati krika lastne vesti, ki je njihove duše opominjala na zločin, katerega del so bili.

Recitatorji pri sanmartinski domobranski proslavi

zato, ker tedanji svet še ni spregledal. Vzdravimo se, glasno povejmo, da smo še vedno živi udje našega trpečnega naroda. Visoko dvignimo baklo svobode in povejmo sovražnikom našega naroda, da še živimo in se borimo za prodano in oropano svobodo. Operimo blato, ki ga brezbožniki mečejo na naše mrtve brate, da si

Nad. na 4. str.

Predsedniku Slovenske vlade
Dr. Andreju Bajuku

Buenos Aires, 27. junija 2000

Spoštovani gospod predsednik!

Najlepše se Vam zahvaljujemo za pismo, iz katerega je razvidna Vaša topla naklonjenost do rojakov v diaspori.

Prvič smo doživeli in imeli čast, da nam je predsednik slovenske vlade poslal ne le pozdrave, marveč da nam je jasno orisal svoj program in svoje poglede.

Vsi smo Vas razumeli in občutili bližino domovine.

Vaše pismo je že izšlo v naših časopisih in bilo razmnoženo ter razdeljeno po krajevnih domovih in drugih ustanovah.

V imenu vse naše skupnosti Vam izrekamo priznanje za do sedaj opravljeno delo, za trud in vztrajnost.

Zagotavljamo Vam, da bomo še naprej prosili Vsemogočnega, naj Vam in Vašim sodelavcem da modrosti in moči pri delu za Slovenijo. Mi v zdomstvu bomo še vnaprej vztrajali vsak na svojem mestu in delali po svojih močeh za rast in ugled rodne domovine, očetnjave naših otrok, in njenega ugleda v svetu.

Iskren pozdrav Vam in vsem Vašim sodelavcem v imenu prijateljev, somišljenikov in zvestih Slovencev!

Jernej Dobovšek

Predsednik SLS + SKD

Slovenske ljudske stranke

Območje Argentina in Južna Amerika

Andrejka Dolinar Hrovat

Predsednica SDS

Regija Argentina

PLURALIZACIJA MEDIJEV

Vlada je predlagala ustanovitev sklada za medije, podprtega z milijardo tolarjev na leto, ki bi bil namenjen sofinanciranju izvajanja javnega interesa na področju medijev.

Država naj bi prek sklada za medije zagotavljala pluralnost splošneinformativnih tiskanih dnevnikov in še druge usluge na področju medijev. Kot je znano, so vsa dnevna občila na Slovenskem zelo levičarska in skrajno napadalna do vsega, kar ni v liniji bivših komunistov.

Vlada odločitev utemeljuje s stališčem, da je po petletnem obdobju liberalizacije medijev prišel čas, ko mora država oblikovati medijsko politiko in jo premišljeno podkrepiti z državno pomočjo za pluralizacijo medijev. Nadaljnja odsotnost medijske politike lahko že kmalu povzroči odtujitev programskih vsebin od slovenske kulturne in nacionalne identitete.

Sklad za medije naj bi upravljal upravni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki vseh parlamentarnih strank in minister za kulturo kot predsednik odbora. Za odločanje o razporejanju razpoložljivih namenskih sredstev pa bi ustanovili neodvisne strokovne komisije, z zakonom pa naj bi bilo določeno, da naj bi se v sklad iz državnega proračuna vsako leto namenila milijarda tolarjev.

Seveda pa isti mediji, - med njimi prvači Delo - vztrajno trdijo, da Bajuk in njegova vlada hočejo prevzeti dnevnik in jih spremeniti v svoja glasila. Sicer ne povedo, kje so to izvedeli, saj je tisto, kar hoče vlada, le pluralizacijo javnih občil. A časopisi v levičarskih rokah se bojijo, da jim bo ušel iz rok medijski monopol in bodo morali le ugrizniti v zanje kislo jabolko, pluralizem in poročanje resnice.

PODPORA KOALICIJI SLOVENIJA

Slovenski razlaščenci, povezani v Združenju lastnikov razlaščenega premoženja Slovenije, podpiramo stranke slovenske pomladi, ki so se edine zavzemale za pravično vrnitev podržavljenega premoženja.

Koalicija Slovenija je oblika združevanja strank slovenske pomladi in njim sorodnih organizacij zaradi skupnega nastopa na letošnjih državnoborskih volitvah, ki naj bi razlaščenecem zagotovila predvsem:

- izvedbo Zakona o denacionalizaciji — po zahtevi Evropske zveze do 31.12.2002 — in prav tako vračanje sodno zaplenjenega

premoženja.

- odpravo zakonskih določil, ki protiustavno razlikujejo denacionalizirano lastnino od druge zasebne lastnine (stanovanja, poslovni prostori itd.).
- odpravo realsocialističnega poseganja v kmetijska zemljišča in gozdove,
- odpravo zakonov, ki niso usklajeni z ustavo RS in evropskimi kriteriji glede zasebne lastnine in sprejemanje evropsko naravnane lastninske zakonodaje,
- državno garancijo za obveznice Slovenskega odškodninskega sklada,

Nad. na 2. str.

STRAN 3:

Pismo iz parlamenta

Zgodilo se je v Sloveniji...

KOČEVSKI ROG ODMEVA

Kočevski Rog je sprl tudi državne svetnike, saj je po oceni Veljka Rusa, da slovenski metropolit dr. Franc Rode širi versko nestrpnost in sistematično blati NOB, desničarski del državnega sveta protestno zapustil sejo in povzročil nesklepčnost, Rus pa je moral poslušati, da je v državni svet „privlekel skrajno politikantsko kost“.

PETERLE OBISKAL NEMŠKE KRŠČANSKE DEMOKRATE

Slovenski zunanji minister in podpredsednik SLS+SKD Slovenske ljudske stanke Lojze Peterle se je na povabilo nemške Krščanskodemokratske unije v Berlinu sestal z novo predsednico CDU Angela Merkel in z nekaterimi člani sestrške bavarske Krščanskosocialne unije (CSU). Kakor je povedal pred pogovori, naj bi bilo srečanje v prvi vrsti namenjeno poglobljanju sodelovanja med vsemi tremi krščanskimi strankami, hkrati pa naj bi bilo tudi priložnost za izmenjavo mnenj o razmerah v Evropi in slovenskem vključevanju v evropske integracije.

Čeprav unija CDU/CSU ni več na oblisti, je pomembno, da si tudi z novim vodstvom nemških krščanskih demokratov zagotovimo tako dobre stike, kakršne smo imeli včasih, je dejal slovenski zunanji minister.

SPOMINSKI DAN V ČAST FRIDERIKA BARAGE

Na predzadnji junijski dan ob obletnici rojstva znamenitega rojaka Friderika Barage, misijonarja med ameriški Indijanci in pisca več knjig v slovenskem in indijanskem jeziku, trebanjska občina praznuje svoj spominski dan. Letos so ga počastili s slavnostno akademijo, pripravili so pohod po Baragovi poti, v Knežji vasi je bila

slovesna maša, ki jo je vodil nadškof in metropolit dr. Franc Rode. V nagovoru zbranim je poudaril, da je narod velik po tem, kar da svetu — in Baraga je del slovenske veličine.

Odlikovala ga je izredna delavnost, ena najboljših slovenskih lastnosti, ki jo je po Rodetovem mnenju treba negovati kot temelj prihodnosti. Svoj talent da je polno izkoristil, kar bi moral šolski sistem omogočiti tudi vsem zdajšnjim slovenskim talentom. Zunanji minister Lojze Peterle je kot slavnostni govornik izpostavil Baragov izreden dar za jezik. V Sloveniji da bi takega potrebovali; potrebovali bi jezik, s katerim bi se sporazumeli glede preteklosti, sedanosti in prihodnosti.

PETERLE O VSTOPU V EVROPSKO ZVEZO

Zunanji minister Lojze Peterle je na tiskovni konferenci — prvi odkar je prevzel resor in na kateri je predstavil svojo novo ekipo — govoril o „neskriminalizaciji“, o kadrovske spremembah na MZZ pod novo taktirko in o datumih slovenske pripravljenosti in datumu vstopa v Evropsko zvezo.

Prednostna naloga nove ekipe na zunanjem ministrstvu je pridruženje Evropski zvezi. „Letošnje poročilo evropske komisije bo najpomembnejše doslej, zato bo vlada v prihodnjih mesecih zadevam, do katerih je bila komisija doslej že dvakrat kritična, namenila posebno pozornost,“ je poudaril zunanji minister. Da bi čim bolj odpravili podedovane zaostanke pri prilaganju EZ niti avgusta ne bo predaha. Ob vprašanju o možnih datumih pridružitve pa poudarja, da je treba razločevati med datumom slovenske „zrelosti“ (vključno s tem, kdo jo ocenjuje, sami ali EZ) in datumom vstopa. Pridružitve leta 2002 ali 2003 ni stvarna, temveč se premika v leto 2005, ugotavlja zunanji minister.

Iz življenja v Argentini

Katica Cukjati

Politiki, gospodarstveniki in tudi filozofi veliko debatirajo o tem, ali naj politika vodi gospodarstvo ali obratno. Dejstvo je, da ko človek odpre časopis, se največji del tematike razvija okoli ekonomskih problemov. Kot smo že poročali v zadnji številki našega lista o dejstvu, da se je argentinski izvoz povečal za znatne procen-te, v zvezi s tem ne vemo, ali je stvaren korak naprej ali le trenutni privid.

BODO RES PLAČALI?

Isto velja še za druge spremembe v svetu gospodarstva. V preteklem mesecu juniju so zabeležili visoko vsoto plačanih davkov, kar 4.824 milijonov pesov. K temu je pa treba takoj obrazložiti, da je temu vzrok med drugim veliko število ljudi in podjetij, ki se je vključilo v predpisani moratorij in predplačilo davka na dobiček. Dejstvo, da se je lepo število davčnih obvezancev dolžnikov vključilo v davčni moratorij in izplačilo na obroke, nedvomno razodeva zaupanje pri spremembi argentinske stagnacije, vendar če ne bo prišlo do prave reaktivacije, nihče ne more zagotoviti, da bodo dolžniki v bodoče lahko odplačali ostale kvote. Nedvomno vsekakor ta dogodek razodeva, da se pričakovanja v industrijskih in finančnih krogih večajo. Ta upanja se bodo pa kaj kmalu razblinila, če ne bo jasnih, hitrih in učinkovitih ukrepov na gospodarskem področju v vodilnih krogih. Ker pa bo največji del izplačanih davkov kril samo pretečene obresti Mednarodnega denarnega fonda (FMI), se pa pre-

prostemu človeku vse skupaj zdi precej klavarno.

V zvezi z zgoraj omenjenim je zanimivo poročati, da se je pred dnevi vršilo srečanje predstavnikov važnih evropskih podjetij prav v Buenos Airesu. Glavni govornik je bil bivši direktor FMI, Francoz Michael Camdessus. Ta je bil predstavnik te organizacije skozi zadnjih trinajst let. Prav ironično je izzvenelo, ko je dejal, da je z globalizacijo povezana postopna čedalje večja socialna razlika med bogatimi in revnimi in da do sedaj FMI ni uspelo popraviti te razlike in da so tovrstne socialne razlike največji riziko za ohranitev sistema, ki ga FMI predlaga. Priznal je tudi, da Mednarodni denarni fond ne razpolaga s primernimi sredstvi, da bi se lahko zoperstavil problemu, ki ga predstavljajo mamila, finančna kriminaliteta, pranje denarja in informatični virusi.

Če bi politični in družbeni cilji prednjačili pred hladnimi liberalnimi gospodarskimi cilji, bi uspehi te organizacije bili gotovo pozitivno drugačni.

DVA NA ZATOŽNI KLOPI

Neki argentinski televizijski dnevnik je vsak dan vključil v program temo, ki se je imenovala *Naša (argentinska) vsakdanja prometna nesreča*. Lahko bi iz vsakdanjih novic govorili o našem (argentinskem) vsakdanjem primeru korupcije - pardon - primerih korupcije in sodnijskim procesom proti temu ali onemu osumljenemu funkcionarju. Vsem je znano, da sta trenutno na tapeti, kar se sodnijskih procesov tiče, Víctor Alderete in María Julia Alsogaray. Prvi je bil zadolžen pod Menemovo vlado kot glavni interventor funkcionar PAMIja. Naznanili so ga samo 17krat kot odgovornega za razne gospodarske finančne zločine. V teku ima tri sodnijske procese na kazenskem področju. Sodnik Bagnasco je na podlagi dokazov ugotovil, da je Alderete odgovoren za administracijo ustanove, ki je postopala goljufno. Ni pa prišlo na dan zadosti dokazov, da bi dokazali, da je bil Alderete vodja kriminalne nezakonite organizacije, ki naj bi se posvečala prilaščanju javnega denarja, podkupninam, prodaji vpliva, trgovskih pogodb in podobno. Začasna usoda Aldereteja je zapor. Sodnika utemeljeno skrbi možnost, da bi Alderete nepričakovano zapustil Argentino neznanu kam ali pa uničil dokumente, ki bi ga lahko spravili v hujšo situacijo, kajti raziskava se temeljito nadaljuje. Vsaj tako upamo....

Ni prav nobeno presenečenje, da je naslednja oseba, ki je bila vzbudila vso pozornost v sodnijskih krogih, kar se korupcije tiče, María Julia Alsogaray, ki je bila na čelu tajništva za okolje. Obtožena je med drugimi zločinov zaradi ilegalnega obogatitja. Prvič v urugvajski sodnijski praksi so se odločili, na prošnjo argentinskega sodnika, da ne bodo upoštevali bančne tajnosti. Razlika med imetjem, ki ga je prijavila, in tistim, ki ga ima, sega kar v tri milijone. Sodnik in še mnogi drugi pa so prepričani, da je še številnejše tisto imetje in bančni računi, katere skušajo zaslediti v Argentini in še kje drugje...

Oba bivša menemistična funkcionarja pa seveda izjavljata, da je to samo politična gonja s strani vladajočih krogov.

Ta sodnijska raziskovanja dajo občutek, da je boj proti korupciji, ki ga je napovedala sedanja vlada, temeljit, resen, prozoren. Vsi pa vedo, da manjka postaviti na zatožni klopi še na stotine drugih bivših in tudi sedanjih funkcionarjev. Do kam pa se bodo te sodnijske raziskave nadaljevale? Do zadnjih posledic? In še više: do koga bi pa lahko vodili sledovi...?

Podpora...

Nad. s 1. str.

- politično odgovornost pri obravnavanju denacionalizacijskih zahtevkov,
- nemoten pretok kapitala, ki bo omogočil neovirano gospodarjenje z vrnjenim premoženjem denacionalizacijskim upravičencem in njihovim pravnim naslednikom.

Razlaščenje je prizadelo najmanj 200.000 državljanov Slovenije. Vsi razlaščenci lahko zaščitimo svoje premoženjske in človekove pravice z glasovanjem za tisto stran, ki nam bo zagotovila vrnitev odvzete premoženja. Krivično prisvajanje zasebne lastnine je oškodovalo cele rodbine in širša sorodstva, zato naj bo tudi nastop na volitvah rodbinsko širok in enoten ne glede na starost ali morebitna osebna razhajanja.

Predsednik ZLRP Slovenije
Martin Jaklič, dipl.ing

Zaščitni zakon za Slovence je skoraj sprejet

Glasnik opozicije pri razpravi o slovenskem zaščitnem zakonu v rimskem parlamentu Roberto Menia je dodajal nove in nove pripombe, zahteval spremembe in ponujal dopolnila, predsednik poslanske zbornice Luciano Violante je opozicijskim poslancem mirno dopuščal pripombe in vpitje proti Slovincem in Sloveniji, vendar jih po minuti ali največ dveh tudi dosledno prekinjal, večinski glasovalci pa so — začuda složno in venomer sklepčno — zavračali pripombe in potrjevali zakonske člene drugega za drugim, dokler jih ni zmanjkalo in je ostal samo še 11. člen. Pri njem se je zataknilo in so ga pustili za konec.

Obravnavali ga bodo v torek, ko naj bi bila na vrsti tudi sklepna razprava. Skoraj gotovo je, da bo zakon o globalni zaščiti Slovencev v Italiji v poslanski zbornici že sprejet, ko bo v petek v Rim prišel na obisk predsednik Milan Kučan.

Člani Nacionalnega zavezništva in iz Berlusconijske stranke Naprej, Italija! so res storili vse, da bi zakon propadel, pa večinske koalicije tokrat niso mogli prelističiti niti s poskusi ustvarjanja nesklepčnosti, niti s poskusi obstrukcije v obliki množičnega prijavljanja k besedi. Vladno levosredinsko koalicijo je tokrat reševala skupina poslancev iz opozicijskega Demokrščanskega centra, ki je dvigala roko za sprejem členov slovenskega zakona, predvsem pa zagotavljala dovolj polne poslanske klopi.

Od zakonskih členov je za sprejem pred končnim glasovanjem ostal samo enajsti, ki govori o šolstvu. Vanj bodo, kakor je mogoče sklepati po izjavah, vnesli predlog poslanca Menie, da v slovenskih šolah lahko učijo tudi tisti italijanski državljani, ki jim slovenščina ni materni jezik.

Slovenski zakon bo moral jeseni prestati preizkus še v senatu, podobno kakor zdaj v poslanski zbornici.

Vabilo slovenskim umetnikom

Zedinjena Slovenija in Medorganizacijski svet se želita pokloniti spominu vseh slovenskih vzgojiteljev (učiteljic, učiteljev, katehetov, profesorjev), ki so delali na različnih področjih slovenskega šolstva v Argentini. V ta namen želita izvesti spominsko obeležje v prostorih slovenske hiše v Buenos Airesu. Zato vabita vse slovenske likovne oblikovalce, da si zamislijo način uresničitve tega namena. Predlogi naj vsebujejo načrt, prostor in način izvedbe tega obeležja. To je lahko kíp, relief, plošča, mozaik, slika, ali katerakoli druga likovna predstavitev v treh ali dveh dimenzijah.

Predloge pošljite v pisarno Zedinjene Slovenije najkasneje do 10. novembra tega leta. Prosimo, da se doda tudi približni proračun izvedbe, vključno umetniški honorar za načrtovanje.

Zedinjena Slovenija in Medorganizacijski svet

ZEDINJENA SLOVENIJA SPOROČA

da bo pisarna od 28. junija do 4. avgusta letos odprta od ponedeljka do petka samo od 14.00 do 19.00 ure.

Slovenci v Argentini

OBČNI ZBOR SPD - BARILOČE (1)

Poročilo predsednika. arh. Andreja Duha (17. junija 2000)

Danes zaključujemo poslovno dobo leta 1999 in bomo najprej zmolili očenaš v spomin našega pokojnega častnega predsednika in ustanovnega člana dr. Vojka Arka.

Po devetinsitridesetih letih obstoja vidimo, da SPD ni samo športno-gorska organizacija, ampak lahko rečemo, da na splošno obsega celotno delovanje Slovencev v Bariločah, bodisi na kulturnem, socialnem ali športnem področju. Tako delovanje nam omogoča medsebojno povezavo z ostalimi slovenskimi organizacijami v Argentini, v Sloveniji in po svetu.

V mesecu aprilu smo dobili obisk dr. Drobniča, bivšega državnega tožilca z ženo Lidijo, s katerima smo imeli srečanje v Stanu. Govorila sta nam o Sloveniji „Danes“ in o Sloveniji „Pravni državi“.

V istem mesecu je prišla v Bariloče in se povezala z Društvom, ekipa RTV — Maribor, ki je po zamisli pisatelja Zorka Simčiča in pod vodstvom Andreja Brvarja snemala dokumentarec o življenju Bare Remec.

Avgusta meseca so se vršile v bariloški vojaški šoli zimske gorske tekme, na katere so bile povabljene vojaške športne skupine iz vsega sveta, med njimi tudi predstavniki slovenske vojske. Vodil jih je polkovnik Bojan Pograjc. Povabili smo jih tudi v Stan, kjer se je prvič predstavil slovenski skupnosti ob obilni večerji zbor „Bariloških vrabcev“.

SPD je bil navzoč na otvoritvah vojaških tekem z zastavonošo in spremstvom v narodnih nošah. Ob tej priložnosti je vrhovni komandant argentinske vojske general Balsa počastil z odlikovanjem „Zlati kondor“ našega ustanovnega člana in dolgoletnega predsednika Dinka Bertonclja v priznanje za njegovo delovanje v argentinskih gorah.

Po osamosvojitvi Republike Slovenije nas vedno pogosteje obiskujejo rojaki iz domovine.

Tako smo meseca oktobra sprejeli skupino duhovnikov iz dekanije Moravče na prijateljskem obisku in se srečali z njimi na večerji v Stanu. 19. oktobra pa je prišel v Bariloče Franci Petrič, urednik verskega tednika „Družina“, s katerim smo se sestali na „kulturnem večeru“.

Sredi novembra je Veleposlaništvo RS v Buenos Airesu organiziralo tečaj slovenskega jezika za učitelje naših šol, osnovnih in srednješolskega tečaja. Vodili sta ga prof. Motik in Černelič — Knez.

V okviru podpore društva „Slovenija v svetu“ je Marjeta Tekavec vodila tečaj slovenskih ljudskih plesov, ki je bil posebej za otroke in odrasle. Tečaj se je vršil v začetku decembra in se ga je udeležilo 13 otrok in 8 parov odraslih.

29. decembra smo se zbrali v Stanu k predavanju z diapozitivni dveh najpomembnejših plezalcev v domovini, zdaj tudi ožje povezanih s SDP, Klemena Malija in naše članice Monike Kambič. Prikazala sta nam njune dosežke na Fitz Royu, Yosemiteh in Aljaski.

Že ob koncu poslovne dobe so marca meseca obiskali Bariloče trije duhovniki z Jesenic in se srečali malo nepričakovano s Slovenci na prijazni večerji v Stanu. Tako se večkrat pokaže tudi značilnost, ki jo se vedno hvalijo naši obiskovalci, to je gostoljubnost Slovencev iz Bariloče.

Od obiskovalcev iz Slovenije smo dobili v dar razna gradiva, knjige, revije, video filme, plošče in trakove. Za SDP je posebna pomena video RTV — Ljubljana o delovanju našega društva, ki so ga v Slove-

niji prikazovali v okviru oddaje „Gore in ljudje“.

Ne samo rojaki od doma radi prihajajo v naše južne kraje, precej številni in pomembni je „notranji turizem“. V mesecu marcu nas je obiskal veleposlanik RS dr. Janez Žgajnar, s katerim smo se ob dobrem prigrizku spustili v globoko politično debato.

Pripravili smo mu tudi uradno srečanje z bariloškim županom A. Feudalom, na katerem so bili navzoči tudi prof. Andrej Jan in sekretar za turizem lic. Omar Contreras.

V mesecu decembru nas je obiskal po večkrat prestavljenem potovanju opolnomočeni minister na veleposlaništvu RS v Argentini Tomaž Kunstelj.

V okviru svojega družabnega življenja smo novembra meseca kot vsako leto priredili „Družinski izlet“ ob jezeru Mascardi. Po klasičnem asadu smo se sprehodili do jezera „Laguna escondida“; 17. oktobra smo praznovali „Družinsko nedeljo“ na tukajšnji „Materinski dan“. Kot že običajno, smo ob tej enkratni priliki moški pripravili odlično kosilo. Otroci šole Jakoba Aljaža pa so odigrali dve odrski predstavitvi materam na čast.

31. julija smo se zbrali v Stanu k večerji in koncertu mladih pevcev „Bariloški vrabci“, ki so nas predstavljali pod vodstvom Lučke Kralj-Jerman na XXX. Glasbenem festivalu v Buenos Airesu.

V preteklem letu smo pripravili Domo-bransko proslavo na nedeljo 4. julija pod režijo in izvedbo Srednješolskega tečaja. Sodeloval je zbor osnovne šole J. Aljaža, rojaki in rojakinje ter člani odbora s petjem in recitacijo.

Tudi naši narodni običaji dobijo svoj izraz v življenju Društva. Tako nas je 4. decembra obiskal sv. Miklavž in podelil veselje vsem otrokom naše skupnosti. Miklavževanje, ki ga priredi Društvo s sodelovanjem osnovne šole, je eden izmed tistih dogodkov, ki zbere veliko število Slovencev iz Bariloče v našem Stanu.

To družabno življenje Društva se prepleta s športnim in kulturnim delovanjem, kajti človek je le enota.

Smučarskih tekem, ki so se vršila na Catedralu 26. septembra, se je udeležilo 31 tekmovalcev. Isti dan so se ob topli večerji v Stanu podelile nagrade. Pričakovali smo tudi obisk Tomaža Kunstelja in smučarje iz Mendoza, kar pa se nam ni posrečilo. Mogoče so se zbal vrhunškega nivoja tukajšnjih tekmovalcev; če mi dovolite skromno opazko, pa verjetno niso nikoli slišali našega Vojka Arka, ki je večkrat dejal, da „tekmovanje“ samo po sebi ni nikoli cilj naših smučarskih tekem.

Plezalni tečaj, prvotno predviden za 30. in 31. oktober, se je zaradi slabega vremena prestavil na 6. in 7. november. Namenjen je bil mladini od 10. leta naprej. Tečaj sta vodila na gori López Boris Kambič in Marjan Mavrič. Udeležencev je bilo 20, toda slabo vreme ni dovolilo plezanja.

Januarja meseca se je že drugič ponovil „Gorniški tečaj“. Namenjen v glavnem mladini iz Buenos Airesa in drugih krajev Argentine, letos ni dobil odziva, zato se je udeležilo tečaja 15 mladih in otrok naše skupnosti. Pod vodstvom Borisa Kambiča in Klemena Malija je bil letošnji tečaj zelo uspešen in so bili doseženi visoki cilji. 5 tečajnikov je od 4. do 6. januarja preplezalo Pico Principal na gori López, 8 pa jih je prišlo na vrh Filo Norte iste gore. Tečaj se je nadaljeval od 11. do 14. januarja na grebenu Catedrala; 6 jih je prišlo na Torre Principal, trije pa so se povzpeli na vrh

Pismo iz slovenskega parlamenta

Ljubljana, 16. junija 2000

Uredništvo
Svobodne Slovenije

Spoštovani!

V časopisu Svobodna Slovenija št.18 z dne 25.maja 2000, je na 2.strani v rubriki „Zgodilo se je v Sloveniji...“ objavljen članek z naslovom „Komisija DZ za odnose s Slovenci po svetu“.

Članek poroča o seji komisije, ki je bila 17.maja 2000 in na kateri je komisija obravnavala predlog zakona o ratifikaciji Evropske listine o regionalnih ali manjšinskih jezikih, poročilo o obisku v Argentini ter pripravo obiska v Pliberku. Glede obravnave poročila o obisku v Argentini je izpostavljeno le vprašanje pridobivanja državljanstva, dodano pa je mnenje, da problem slovenskega državljanstva ni bil med glavnimi pritožbami komisiji ob obisku.

Predvidevam, da je članek povzet po eni od tiskovnih agencij, ki se je pač sama odločila, kateremu problemu bo dala poudarek. Vendar pa članek ne ustreza resnični obravnavi na seji komisije.

Komisija za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu je poročilo o obisku v Argentini obravnavala na dveh sejah, 4. maja in 17. maja 2000. Seje 4.maja so se udeležile tudi državna sekretarka Mihaela Logar ter predstavnici Ministrstva za kulturo Marjutka Hafner in Ministrstva za šolstvo in šport Melita Steiner. Razprava je bila dolga in zelo vsebinska, izpostavljeni pa so bili vsi problemi, s katerimi smo se seznanili v času obiska.

Glede zemljevidov in drugega materiala, ki ga potrebujejo slovenske šole v Argentini, je bilo povedano, da Ministrstvo za šolstvo in šport že več let redno pošilja v Argentino različne učbenike in šolske materiale, v skladu s izraženimi potrebami. V zadnjih treh letih niti Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu niti Ministrstvo za šolstvo in šport nista prejela prošnje iz Argentine za zemljevide ali drugo posebno gradivo, zato bo ministrstvo preko veleposlaništva ugotovilo konkretne potrebe ter zagotovilo zemljevide. Učitelji slovenskega jezika v Argentini se vsako drugo leto udeležijo seminarja v Sloveniji, ob tej priložnosti pa si lahko tudi izberejo različno gradivo ter pripomočke Ministrstvo za zunanje zadeve (predvsem Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu), Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za šolstvo in šport sodelujejo pri pripravi in izvedbi programov. Sredstva, namenjena Slovincem v Argentini tako za šolstvo kot za potovanja mladih, so bila v zadnjem času povečana za sto odstotkov. Učitelji slovensčine iz Argentine se bodo udeležili seminarja v Sloveniji, ki bo januarja 2001 vključiti pa je potrebno tudi učitelje L.I. staroselcev.

Glede obiska maturantov v Sloveniji je državna sekretarka Mihaela Logar povedala, da je Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu leta 1999 kril vse stroške razen

Catedral Sur.

V zvezi z gorskim življenjem naše skupnosti naj omenim „Dan planinca“, ki je nekako krajevni praznik, ki se ga 5. avgusta udeležijo gorske in tudi druge organizacije bariloškega občestva. Na tradicionalnem sprevedu po ulici Mitre je bil tudi letos navzoč SPD z zastavo in skupino narodnih noš. Tako se društvo vključuje tudi v javno življenje argentinskega naroda.

Nadaljevanje prihodnjic

polovice cene letalske vozovnice ter tudi prevzel celotno organizacijo. Izseljensko društvo Slovenija v svetu svojega dela ni ustrezno uskladilo s pripravljenim programom, ob končnem poročilu društva pa urad sploh ni bil omenjen kot financer. Letos je celotno organizacijo prevzel urad. Poudarek bo na učenju slovenskega jezika in spoznavanju Slovenije.

Glede prošnje folklorne skupine Pristava za prestavitev gostovanja v Sloveniji na leto 2001, je Marjutka Hafner pojasnila možnosti in postopek ter povedala, da bo ministrstvo o tem preko veleposlaništva obvestilo folklorno društvo Pristava.

Poleg teh konkretnih problemov smo razpravljali tudi o odnosih med Republiko Slovenijo in izseljenci na splošno. Strinjali smo se, da mora Slovenija voditi ustrezno politiko do slovenskega narodnega telesa izven Slovenije, vendar mora biti to drža-

vna politika, ki jo izvajajo za to pooblašeni organi na osnovi v državnem zboru sprejete strategije, pri pripravi pa morajo sodelovati vsi, ki delujejo na tem področju. Takšno dolgoročno strategijo, ki bo določila cilje ter način, kako in preko katerih institucij dosega te cilje, je potrebno sprejeti čim prej. Pomembneje kot le predstavljati Slovenijo, slovensko kulturo ali šolstvo med Slovenci po svetu je omogočiti, da Slovenci po svetu postanejo del enotnega slovenskega prostora — da so aktivno vključeni v slovenski intelektualni in kulturni potencial, v razvoj slovenske kulture, umetnosti in znanosti. Ena od strateških orientacij mora biti tudi repatriacija oziroma integracija v slovensko družbo. Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu v sodelovanju s SAZU — Inštitutom za izseljeništvu že pripravlja strokovne osnove.

Poleg tega smo govorili tudi o organizacijah in združenjih, ki v Sloveniji skrbijo za Slovence po svetu, in njihovem odnosu do državnih organov, ter o potrebi po zagotovitvi ustreznih pogojev za sodelovanje Slovencev po svetu na volitvah v državni zbor.

Ker zaradi nesklepnosti nismo mogli sprejeti sklepov, smo poročilo ponovno obravnavali na seji 17.maja 2000. Predstavniki ministrstev so povedali, da že poteka ugotavljanje potreb slovenskih šol v Argentini glede zemljevidov, ki bodo v kratkem tudi posredovani, ravno tako pa je urejeno gostovanje Folklornega društva Pristava v letu 2001. Ob koncu razprave je bil izpostavljen še problem pridobivanja slovenskega državljanstva za nekatere kategorije izseljencev. V Argentini so to t.i. staronaseljenici, veliko več pa jih je v Avstraliji. Zato je komisija že po obisku v Avstraliji leta 1999 začela z obravnavo tega problema. Na sedanjih seji pa smo ugotovili, da vlada ni odgovorila ne tedanjo pobudo ter se strinjali, da pobudo ponovimo.

Spoštovani, prepričan sem, da je objektivna informiranost v interesu vseh, zato upam, da boste pismo objavili in s tem omogočili vašim bralcem, da so nepristransko seznanjeni tudi z delom Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Pismo je sicer malo daljše, vendar menim, da lahko netočne ali pomanjkljive informacije izničijo pozitivne dosežke naših srečanj v času obiska v Argentini.

V prilogi vam pošiljam tudi dve številki parlamentarnega glasila Parlamentarec, v katerih je na kratko predstavljen obisk komisije v Argentini.

S spoštovanjem

Marijan Schiffrer
Predsednik

Ne pozabite...

Nad. s 1. str.

tolažijo vest za zločinska dejanja. Ti so bili cvet slovenskega naroda, naši junaki. Še so nam v spomin njihove udarne čete, ki so s čistimi tribarvnici korakali, pojoč naše narodne pesmi, po ulicah naših mest in vasi. V eni izmed njih je tudi klic: Ne pozabite nas nikdar! Ta klic je sporočilo nam, ki smo preživeli. Je opomin: ne prenehajte borbe za svobodo domovine! Je sporočilo: ne klonite, dokler gruda ni ota! Desettisoči mučencev nas iz znanih in neznanih grobov roti: Stojte pogumno in zvesti idealom, za katere smo se borili in umirali. Ne pozabite nas nikdar!

Sprava, pa naj bo osebna ali narodna, je možna samo v slučaju, ko se zločinec zave svojega dejanja, ga javno prizna in se ga obtoži; prosi za odpuščanje in zadosti pravici s tem, da poravnava škodo, ki jo je s svojim zločinom naredil! Slovenski komunisti svojih zločinov do danes še niso priznali! Kjer pa ni obtožbe, kjer ni kesanja, tam tudi ni prostora za spravo! Čeprav moramo moliti za sovražnike, da, celo ljubiti jih moramo, in naše poslanstvo tega vidika ne sme izključiti, vendar resnična sprava zahteva ne samo ljubezni in odpuščanja nedolžnega, pač pa resnega spreobrnjenega krivca!

Mladi! Nadaljujte delo vaših staršev. Bodite združeni, složni med seboj! Ostanite v službi Resnice! Prišel bo čas, ko vam bo Slovenija hvaležna, da ste nadaljevali delo in poslanstvo, ki so ga vaši predniki začeli in vodili v prepričanju in nadi, da bo slej ko prej rdeča laž premagana z mečem Resnice.

Zato ne smemo pozabiti junaških žrtev onih, ki se jih danes spominjamo, ki so dali svoja življenja za vero v Boga, ker so bili zvesti svojemu narodu, ker so ljubili svojo domovino. Umrli so za te ideale, naša dolžnost preživelih pa je, da vedno in povsod izpričujemo njihove žrtve in tega ne smemo nikdar pozabiti. Pričujmo svetu veličino naših slovenskih junakov! Dokažimo, da je v nas še živ plamen istih idealov, za katere so morali naši junaki-mučenci umreti, oni, ki danes mrtvi čakajo, da bomo njih boj nadaljevali do končne zmage idealov: BOG, NAROD, DOMOVINA!

DVE SLIKI SDO-SFZ IZPRED 50 LET

KULTURNI SPOMENIK

Kulturni spomenik Pocarjeva domačija v Zgornji Radovni 25 je zanimiva po tem, da nosi najstarejša ohranjena listina na domačiji letnico. V hiši je muzejska zbirka in informacijska točka Triglavskega narodnega parka (TNP). V muzejski zbirki Pocarjeve domačije, ki obsega hišo in obnovljeno gospodarsko poslopje, v katerem je tudi stalna razstava o TNP, si lahko obiskovalci ogledajo stare listine, skrinje z oblačili in obuvali, razne obrtniške pripomočke, otroške igrače, delovno orodje, posodje in še kaj.

JADRANSKO — SLOVENSKO MORJE?

V začetku letošnjega leta je bilo v Sloveniji registriranih 8.340 plovil, velikih med tremi in 12 m dolžine.

Cenjeno uredništvo!

Priloženo Vam pošiljam sliko, napravljeno 17. junija 2000 ob priliki VII. Tabora Slovencev po svetu, ki ga organizira izseljensko društvo Slovenija v svetu.

Ob tej priliki sta močno izstopili dve osebi:

Med mašo pridiga slovenskega metropolita dr. Franca Rodeta, katere vsebina je povsem odgovarjala času, ki ga živimo.

Pri otvoritvi v dvorani pa je zadonela pesem dr. Marka Kremžarja, katere vsebino prosim, da priobčite. Glasbeno sta jo predstavila solist iz Argentine Matevž Debevec in pianist Ivan Vombergar.

V tistem trenutku je postala „naša himna“, saj so vsi navzoči v dvorani vstali.

Moja zahvala in čestitke dr. Marku Kre-

Pismo bralca

mžarju v prepričanju, da se slednjim pridružujejo tudi vsi ostali takrat navzoči.

Vinko Levstik
Gorica, Italija

Odgovor uredništva: Ker vemo, da veliko bralcev po svetu ne pozna naše himne, jo z veseljem objavljamo:

SLOVENIJA V SVETU

Marko Kremžar — Jože Osana

Slovenija, zapojmo ti iz polnega srca,
naj pesem naša zadoni
prek zemlje do neba.

Slovenija, naš skupni dom med biseri
sveta,
z lepoto te obdal je Bog od morja do gora.

Slovenija, moj dom brez mej,
ker nosim te s seboj;
kjer rod je moj, kjer sin je tvoj,
tam si, Slovenija.

Moj narod, svobodnjakov rod, si kneze
voli sam,
mučencev je, junakov plod,
ki ne boji se ran.
Iz tisočletnih korenin poganja naša rast,
resnico ljubimo in mir, svobodo, vero, čast.

Slovenija, moj dom brez mej,
ker nosim te s seboj;
kjer rod je moj, kjer sin je tvoj,
tam si, Slovenija.

SILVIN EILETZ

Zgodovine neke kolaboracije - boljševiki in Nemci: 1914-1918

V tej študiji gre za genezo boljševizma, vendar ne kot stranke, temveč za genezo njegove oblike kot totalitarnega sistema vladanja, ki ga je pridobil s tem, da se je polastil oblasti in jo utrdil. Signifikantno je, katere sile so bile odločilne pri oblikovanju boljševizma ravno v razdobju med letom 1914 in 1918: vlada nemškega Rajha.

O zgodovinski metodi samo sledeče: Avtor se je zavedal, da je njegov zgodovinski diskurz podrejen interpretaciji, in kot spoznavni proces je ta navezana na spoznavajoči subjekt. V tem pogledu interpretacija implicira subjektivnost in je podvržena ocenjevanju. V zgodovini ni absolutne resnice. Ta študija vendarle skuša ohraniti neko objektivnost.

Na vsak način pa je zagonetno in zanimivo, kako se je Leninu in peščici boljševikov posrečilo mogočno cesarsko nemško vlado uporabiti za svoje lastne cilje in celo za financiranje boljševiškega prevrata. Ob izbruhu februarске revolucije je bil Lenin popolnoma obupan, saj mu ni bilo mogoče prisostvovati pri prevratu Rusije. Vse poti do Rusije so mu bile zaprte in bil je popo-

lnoma odrezan od nje. Kako je on pravzaprav dosegel priti pravočasno v Rusijo in pol leta za tem vreči začasno rusko demokratsko vlado in ustaliti boljševiško oblast, ki se pozneje tudi pri nemških mejah ne bo ustavila?

Boljševizem ni prišel na oblast in svojo vladanje ni utrdil samo s svojim revolucionarnim zagonom in s svojo strumno vodeno partijo, izoblikovano s politično mesijansko ideologijo in fanatizmom, kakor pogosto domnevajo. Boljševizem sam od sebe skoraj ni imel nobene možnosti, da bi se polastil oblasti — njegovi najboljši voditelji so bili namreč v emigraciji — kaj šele, da bi jo utrdil.

A z nemškim finansiranjem in z nemško strateško pomočjo se je Leninu posrečilo v tistem obupnem položaju prekoračiti nemški sovražni teritorij, inscenirati revolucijo, izstopiti iz vojne in utrditi boljševiški sistem.

S svoje strani je Lenin Nemce uporabil za boljševiško revolucijo kot prvo etapo svetovne revolucije. Uporabil je geslo miru, da je prišel na oblast, saj sta mir hoteli tako

Nemčija kakor Rusija: ravno v želji po miru sta se znašla oba neenaka partnerja. V ta namen so tudi Nemci Lenina uporabili kot orodje, kajti šele s posebnim mirom na Vzhodu bi bilo mogoče doseči zmago na Zahodu.

Leninu je pa bil mir središče njegove politične strategije, da bi se revolucionarna preobrazba v Rusiji posrečila in se obdržala.

Geneza boljševizma je zgodovinski proces, ki je trajal od leta 1914 do 1918: v tej dobi se je pod boljševizmom pripravljala, da se polasti oblasti, prevzel je oblast in jo utrdil. Brez trajne nemške podpore bi bil boljševizem kmalu po svojem rojstvu (1903), verjetno tudi umrl. Značilne so besede, ki jih je v začetku novembra 1918 izrekel novi nemški kancler, princ Max von Baden: „Mi, ki se o nas govori, da smo iznašli boljševizem in ga spustili proti Rusiji, vsaj zdaj v zadnjem trenutku ne smemo več držati roke nad njim.“

Pomen boljševikov za cesarsko Nemčijo je kot prvi že jeseni 1914 spoznal estonski rodoljub po imenu Kesküla. Ta se je ponudil v službo vladi nemškega Rajha in postal njen tajni agent. Kesküla je izdelal načrt za revolucionarni prevrat v Rusiji. Ker je imel dobre in neposredne stike z boljševiki, tudi z Leninom, je natanko poznal Leninove revolucionarne naklepe. Prepričan je vlado nemškega Rajha, da so samo

boljševiki pripravljani skleniti mir z Nemčijo, če bi se jim posrečilo priti na oblast. Od tedaj je Kesküla dobival velike denarne subvencije. Ustvaril je tesno mrežo agentov, ki je delovala tako v Zahodni Evropi kakor tudi v Rusiji. Svoj glavni sedež je imel v nevtralnem Kopenhagenu in bil podrejen političnemu oddelku nemškega glavnega vojaškega štaba.

V začetku leta 1916 je stopil na politično prizorišče nov nemški agent po imenu dr. Helphand, s psevdonimom Parvus, po rodu Rus in izredno nadarjen mož. Parvus je za vlado nemškega Rajha izdelal obsežen načrt: Nemčija lahko pride v zgodovino kot zmagovalka samo če bo z vsem poudarkom postavila karte na boljševike in njihov revolucionarni projekt in če vpreže Lenina za nemške vojne cilje, se pravi naravnost povedano: z razkosanjem in razbitjem Rusije. Parvus — Helphand je odslej postal nemški glavni agent in svetovalec Brockdorff-Rantzaua, poslanika v Kopenhagenu in odličnega nemškega političnega stratega. Parvus je ustvaril svojo lastno mrežo agentov in bil podrejen nemškemu političnemu uradu. Poslej je tudi njega vlada nemškega Rajha finančno široko podpirala. Parvus — Helphand je imel neposreden dostop v najvišje vladne urade tja od samega državnega kanclerja Bethmanna Hollwega.

Nadaljevanje prihodnjik

Novice iz Slovenije

PREBOJ DOVODNEGA PREDORA

KANAL - S prebojem 5.945 metrov do vodnega predora je dokončanih približno dve tretjini del obnove hidroelektrarn (HE) Plave II in Doblar II na reki Soči. Ob tej priložnosti je bila pri jezui v Ajbi pri Kanalu tudi slovesnost, ko je izkopni stroj ali „podzemni krt“ prebil predor. Izvajalci - Primorje iz Ajdovščine, SCT, italijanski družbi Seli in Monti ter avstrijska družba Jaeger - so za to porabili pol leta, pri izkopavanju pa je skupaj delalo sto delavcev. Čez približno tri mesece oz. 1. oktobra pa bodo začeli izkopavati še štiri kilometrske predore za HE Doblar II, ki naj bi ga dokončali v štirih mesecih.

PREMIERA

Opera in balet Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru in milanska Scala bosta 8. julija v Milanu pripravila premiero svetovno znanega musicala Zgodba z zahodne strani (West Side Story). Gre za prvo in prestižno uprizoritev tega dela v milanski Scali, kar ni le velik glasbeni dogodek, temveč tudi veliko priznanje za mariborsko opero in slovenske operne umetnike nasploh. Predstavo bodo pripravili člani orkestra, tehnike in scenografije mariborske Opere, kot solisti pa se bodo predstavili številni vrhunski operni solisti iz Italije in drugih evropskih držav.

SLOVENSKI RADIO NA MADŽARSKEM

Prvič se je oglašil radio Monošter, prva radijska postaja porabskih Slovencev na Madžarskem. Poslej je mogoče poslušati oddaje v slovenščini vsak dan med 16. in 17. uro, ob nedeljah pa od 12. do 14. ure,

Slovenija in šport

ZMAGA V TRIATLONU

Slovenski triatlonec Damjan Žepič (Avtohiša Lušina Emona Merkur) je zmagovalec triatlonske tekme evropskega pokala v Zagrebu. Dobro so nastopili tudi ostali slovenski reprezentantje, Erik Pečnik je bil peti, Damjan Kromar osmi, Miloš Petelin deveti, Nino Cokan 12., Damjan Krajnc 14., Matjaž Štibej pa 15.

SREBRO JUDOISTOM

Judoisti Impola iz Slovenske Bistrice so se udeležili tradicionalnega ekipnega odprtega prvenstva Italije v italijanskem mestu Ventemiglia na Azurni obali. V konkurenci 18 ekip iz 11 držav so bistriški judoisti osvojili odlično drugo mesto, potem ko so na tridnevem turnirju premagali kar pet ekip, v finalu pa izgubili proti reprezentanci Italije.

HOCKEY IN KOŠARKA

Slovenski hokejski vratar, 19-letni Ljubljčan Jure Penko je bil na letošnjem naboru severnoameriške hokejske lige NHL v kanadskem Calgaryju izbran v poklicno moštvo Nashville Predators. Penko je s tem postal drugi slovenski hokejist, ki je bil izbran na naboru NHL. Pred njim je leta 1998 moštvo Buffalo Sabres izbralo Eda Terglava. Član košarkarske ekipe Union Olimpija Primož Brezec pa je bil v Minneapolisu izbran v prvem krogu nabora NBA za ekipo Indiana Pacers.

MLADINSKE IGRE V OBEH GORICAH

Na poletnih mladinskih igrah Alpe Adria so športniki osvojili kar precej medalj. Najbolj so se izkazali atleti, ki so osvojili pet zlatih odličij in eno srebrno. Plavalci so prvi dan osvojili štiri medalje, zadnji dan pa pet medalj, od tega tri zlate. Slovenski

čepprav je radio za zdaj dobil le t.i. narodnostno frekvenco, ki si jo mora deliti še z drugimi. Urednik je Francek Mukič, prej urednik slovenskih oddaj na radiu Gyor in pri županijskem tedniku Vas Nepe, pri delu pa mu bodo pomagali sodelavci porabskega štirinajstdnevnika Porabje.

TIHOTAPSTVO LJUDI

Žalski policisti so na odstavnem pasu avtoceste pred izvozom za Šentrupert opazili parkirano tovorno prikolico za osebni avtomobil, pri pregledu pa so pod ponjavo odkrili skupino 22 tujih državljanov, najverjetneje kitajskih, ki naj bi brez dokumentov ilegalno prestopili državno mejo.

HAVAJSKI SLOVENCI

Na Havajih poteka 83. konvencija mednarodnega združenja Lions klubov, ki se je letos udeležuje 25.000 Lionsov iz 160 držav, med njimi tudi 50-članska slovenska delegacija. Udeležili so se različnih predavanj, okroglih miz in sej, pred zaključnim zasedanjem pa so izvolili tudi novo vodstvo in glasovali o nekaterih spremembah statuta mednarodnega združenja.

ELEKTRARNA S POLNO PARO

Doslej najdaljši remont jedrske elektrarne (JE) Krško je končan, s tem pa tudi celovita posodobitev nuklearke. Elektrarna je nekaj dni obratovala s 95-odstotno močjo, ob zadnjih nastavitvah instrumentov pa je prešla na polno moč. JE bo poslej največji slovenski elektroenergetski objekt, kajti vgradnja novih uparjalnikov in posodobitev omogočata, da iz Krškega pride na leto več kot pet milijonov kilovatnih ur električne energije.

mladi košarkaši so pokazali, da so vsaj za tri razrede boljši nasprotnik od prvih dveh tekmecev. Najprej so ugnali madžarsko Zalo s 115:23 (60:7), pa tudi Trento ni mogel nuditi dostojnega odpora in je Slovincem priznal premoč pri 153:44 (80:19). Vendar so v polfinalu za točko klonili proti Lombardiji, na koncu pa osvojili tretje mesto. Po besedah trenerja odbojkaric Sandija Ritlopa so slovenske predstavnice nastopa opravile po pričakovanjih. Najprej so opravile Ticino, nato pa z klonile proti Venetu. Vseeno pa so se uvrstile med osem najboljših. Prvo medaljo na igrah so osvojili tudi lokostrelci, dekleta so v ekipni tekmi osvojile zlato.

ATLETSKI MITING V ZAGREBU...

Vrhničanka Alenka Bikar je na atletskem mitingu za veliko nagrado druge kategorije IAAF na stadionu Mladosti v Zagrebu zmagala v teku na 200 metrov (22,94). Bikarjeva je na 100 metrov zasedla 3. mesto (11,40), zmagala pa je Chandra Sturup iz Bahamov, ki je dosegla isti čas kot drugouvrščena Američanka Gail Devers (11,38). V teku na 400 metrov je bil Matija Šestak zadnji, osmi (47,42).

... IN GORICI

Na mednarodnem atletskem mitingu v Gorici je od slovenskih atletov in atletinj najboljši izid dosegel novomeški metalec diska Igor Primc, ki je z 61,22 m postavil drugi najboljši rezultat mitinga. Najboljši dosežek mitinga je dosegel Italijan Paolluzi, ki je v metu kladiva zmagal z 78,65 m, medtem ko je Brežičan Kozmus v isti disciplini osvojil drugo mesto (72,70 m). Zelo se je izkazala tudi ljubljanska atletinja Saša Prokofjev, ki je s časom 11,72 zmagala na 100 metrov.

Pisali smo pred 50 leti...

NEKAJ MISLI OB PONOVI TVI HALBEJEVE REKE

Na odru salezijanske gimnazije na Belgranu smo gledali v nedeljo ponovitev Halbejeve drame Reka v izvedbi IDNAVE (Igralska družina Narte Velikonja). Kot literarno stvaritev jo je ovedel že Gledališki list, zato se ne bom spuščal v oceno dela.

Zasnova uprizoritve je v režiji Janeza Perhariča kazala veliko kompozicijsko skladnost. Najbolje je to dokazal s svojo igro nosilca tragike Petra Doorna.

Petrov antipod brat Jakob je bil v rokah Jožeta Petriča (Jeločnika). Pri IDNAVE smo malokdaj vdeli tako skladnost igre kot v tem primeru.

V sredi med obema tema usodama se je dobro znašla Petrova žena Marija Kutnar - Petričeva.

Henrika iz družine Doornovih je predstavljal Maks Borštnik. Babico je igrala Pavla Maček, ki ni bila primerna za vlogo tako stare gospe.

Mogoče bi bilo svetovati, da režiserji stranskim vlogam v bodoče posvečajo malo več pozornosti, da ne bo izpadajoči diletantizem motil prijetne skladnosti predstave.

Ker je predstava soupadla s praznovanjem državnega praznika, se je tajnik IDNAVE Maks Nose pred pričetkom spomnil

tega dne s primernim nagovorom, ki mu je sledila argentinska državna himna.

S.K.

BARILOCHE

Bližajo se smučarske tekme; živimo v planinski koči brez vsake večje roke, ki bi nam pripravljala obed. Kuhanje nas seveda ovira pri treningu. Na vas se obračamo s prošnjo, da bi nam pomagali najti deklet, ki bi bila pripravljena priti v naš smučarski raj in nam olajšati kuhinjske težave.

Po možnosti naj bi deklet znalo smučati, ker bi bili rešeni s tem več problemov. Službena doba bi trajala 2 meseca. Ponudbe na

Ski Hotel Catedral Bariloche; J. Flere

MEHANIČNA DELAVNICA "RUEDA"

Izključno slovensko podjetje Villa Libertad

Izdeluje nove stroje po načrtih, popravlja stare in izdeluje nadomestne dele, vari električno ali avtogenično.

Strokovno osebje Vam jamči za solidno izdelavo po zmernih cenah.

Svobodna Slovenija, št. 28; 13. julija 1950

Slovenija moja dežela

Karavankina schellwieni

Svetovno znano najdišče okamin v Dolžanovi soteski nad Trzičem ponuja neizčrpno bogastvo različnih spodnjepemijskih fosilov. Več kot 80 je znanih samo vrst ramenonožcev, med njimi je nad 20 novih, prvič na svetu najdenih in večinoma že leta 1900 opisanih in upodobljenih s tega kraja. Leta 1966 je bila iz mesnato rdečega apnenca opisana Karavankina schellwieni. Ta novi rod in vrsto označujejo na zunanosti lupin vzporedne prečne gube, posute z majhnimi bunčicami, ostanki drubnih bodic. Z njimi se je žival zasidrala v apnenčevu blato. Odrasle lupine so dolge poldrug centimeter in približno dva centimetra široke. Karavankina schellwieni Ramovš, 1966, je živela pred približno 275 milijoni let v toplem Paleotetidinem morju.

SLOVENSKA GEOLOŠKA POT

Prof. dr. Anton Ramovš je v poljudnoznanstvenih knjižicah prikazal okamenelo življenje jeseniškega in tržiškega prostora - dobili smo edinstvene podatke o nastanjanju Zemlje. V Društvu prijateljev mineralov in fosilov Tržic smo se odločili, da bomo te čudovite najdbe povezali s potjo, ki smo jo imenovali „Slovenska geološka pot.“ Pot nas vodi prek Karavank in Julijcev. Dolga je okoli 150 kilometrov, na njej pa je kakih 900 opazovalnih točk. Slovenska geološka pot je edini projekt te vrste v svetu, laboratorij za geologe v naravi, poligon za srečanja znanstvenikov iz vsega sveta. Dolžanova soteska je zelo pomemben člen Slovenske geološke poti, ki jo obiskujejo znanstveniki iz vsega sveta.

ODMEVI Z EVRO 2000

Slovenska nogometna reprezentanca je po nastopu na evropskem nogometnem prvenstvu na Nizozemskem na lestvici mednarodne nogometne zveze (FIFA) napredovala za pet mest in je zdaj 41. Na vrhu je še vedno Brazilija, ki vodi pred aktualnimi svetovnimi in evropskimi prvaki Francozi ter Čehi. - Na lestvici, ki je na istem turnirju upoštevala vedenje igralcev na igrišču in izven njega ter obnašanje navijačev, pa je Slovenija na visokem šestem mestu. Pred njo so poleg evropskih prvakov le Nizozemska, Španija, Švedska in Danska. Anglijo, ki je dobila priznanje fair play leta 1996, in Turčijo so zaradi neredov navijačev pred in po tekmah izločili z lestvice, ZR Jugoslavijo pa so uvrstili na rep razpredelnice.

DALJINA: 815 CM

Slovenski atlet Gregor Cankar je na mednarodnem tekmovanju v skoku v daljino v nemškem Bad Langensalzu s skokom 815 centimetrov osvojil tretje mesto.

Osebnosti

Krst: V soboto, 1. julija, je bil krščen v cerkvi Mariji Pomočnici v Don Bosco **Joaquin Gabriel Conde**, sin Julia in Marije roj. Dolinšek, botra sta Liliana de Perez in Pablo Conde.

Čestitamo!

Poroka: 1. julija sta se poročila v cerkvi Nuestra Señora de Fátima v Isidro Casanova **Aleksandra Grilj** in **Orlando Daniel Taboada**. Priče so bili njuni starši, Francka Stanonik in Marjan Grilj, ter Rosa Villalba in Lucas Taboada.

Čestitamo!

Smrti: Umrli so v San Justu Emilia **Kosančič - Zvašnik** (71) in **Ciril Obriskal** (76), v Carapachayu pa **Milka Gnjezda Rogina** (74).

Naj počivajo v miru!

Mali oglasi

TURIZEM

Tel. 4441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ARHITEKTI

Arq. Carlos E. Kostka. Vivienda y comercio. Asesoramiento técnico en Capital y Provincia. Sarandí 148 Capital; Tel.Fax 4 224-3968.

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs — odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 4613-1300
Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Hipólito Yrigoyen 2482, 1° of. 1, San Justo. Tel. 4441-4924.

FOTOGRAF

Marko Vombegar - FOTO PREMIUM - Arieta 490 B1753AOJ Villa Luzuriaga - Tel.: 4650-9040 - Dom: 4659-2060 - http://www.foto.com.ar

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653
Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Miha Gaser).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandezias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (ga. Milena Skale).

SLOGA — PODRUŽNICA CARAPACHAY Slovenski dom - Dra. Grierson 3837 - Uraduje vsako nedeljo od 11. do 13. ure (ga. Andrejka Papež Cordoba).

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

11. julija 2000

1 dolar	216,39 SIT tolarjev
1 marka	105,24 SIT tolarjev
100 lir	10,63 SIT tolarjev

Slovenska kulturna akcija

vabi na predavanje, ki ga bo imel

dr. Andrej Poznič

z naslovom

Prihodnost naroda v Evropski zvezi

v soboto, 22. julija 2000, ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše

Društvo Slovenska vas
vljudno vabi vse rojake na praznovanje

80-letnice našega dušnega pastirja Janeza Petka CM

dne 30. julija 2000

9.00 sveta maša
11.30 pozdrav slovenske šole
12.30 kosilo

Prijave do 26. 7. 2000 na telefon 4267-5933/1095

MUTUAL SLOGA

Matrícula I.N.A.C. y M. N° 580

Sarmiento 385 - 1. Piso - Of. 10 - Capital Federal

CONVOCATORIA

De acuerdo con el artículo 28 del Estatuto Social y conforme con el Acta N° 256 de la sesión del Órgano Directivo de fecha 30 de Junio de 2000, se convoca a los Señores Socios a la 20ª Asamblea General Ordinaria, que se realizará el día 13 de agosto de 2000, a las 10 horas en el Centro Esloveno, sito en Ramón L. Falcón 4158 de la Capital Federal, para tratar el siguiente:

ORDEN DEL DIA

- 1) Designación de dos asambleístas para firmar el Acta de la Asamblea.
- 2) Elección de tres miembros de la Junta Electoral, conforme al art. 40º del Estatuto Social.
- 3) Consideración de la Memoria, Balance General, Inventario, Cuentas de Gastos y Recurso e Informe del Órgano de Fiscalización, correspondientes al Ejercicio N° 20, iniciado el 1º de mayo de 1999 y finalizado el 30 de abril de 2000.
- 4) Elección de tres miembros titulares y un miembro suplente del Órgano Directivo y de un miembro titular y dos miembros suplentes del Órgano de Fiscalización conforme al artículo 15º de los Estatutos Sociales.

ÓRGANO DIRECTIVO DE LA MUTUAL SLOGA

El quórum de la Asamblea será de la mitad más uno de los asociados con derecho a participar. En caso de no alcanzar este número a la hora fijada, la Asamblea sesionará 30 minutos después con los socios presentes, cuyo número no podrá ser menor al de los miembros de los Órganos Directivo y de Fiscalización.

Buenos Aires, 30 de Junio de 2000

POPIS 2001

Vlada je pripravila zakon o popisu prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v Sloveniji leta 2001. Za popis ter obdelavo s popisom zbranih podatkov bo skupaj potrebno 2,675 milijarde SIT, od tega kar 70% za honorarje popisovalcev. Popis bo opravljalo 13.000 popisovalcev, ki bodo popisovali v obdobju od 1. do 15. aprila 2001, in sicer s stanjem na dan 31. marca 2001.

SDO

SAN MARTIN

SFZ

32. MLADINSKI DAN

v nedeljo, 16. julija 2000

spored:

08:00 začetek tekmovanj

08:45 sv. maša

12:30 domače kosilo

18:30 kulturni program

nato prosta zabava ob zvokih orkestra „Štiri fantje špilajo“.

Vsi lepo vabljeni!

NAJBOLJŠE ODLOČITVE...

Da, najboljše odločitve vašega življenja so tiste, ki dajejo trdnost vaši prihodnosti. Ena teh je varčevanje.

V Slogi vam dajemo učinkovito podporo pri odpiranju novih priložnosti. Kličite nas. Še bolje: obiščite nas. Vaša prisotnost nam bo vedno dobrodošla!

Glavna pisarna: B. Mitre 97 - Ramos Mejía.

Odprto od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Telefon za vas: 4656-6565

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

Correo
Argentino
Suc. 7

FRANQUEO PAGADO
Cuenta N° 7211

Registro Nac. de la Propiedad
Intelectual N° 881153

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak

Propietario:
Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
C1407GSR BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-11) 4636-0841
Telefax: (54-11) 4636-2421
e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar
e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 60; pri pošiljanju po pošti pa \$ 75; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 80 USA dol. za vse države.

Čeke na ime "Eslovenia Libre"

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires
Argentina - Tel.: 4307-1044 - Fax: 4307-1953
E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Obvestila

Razstava akrile Andreje Dolinar v galeriji Asiatic Arte, Arenales 3170, Capital do sobote, 15. julija.

ČETRTEK, 13. julija:

Seja Upravnega sveta Zedinjene Slovenije ob 20. uri.

PETEK, 14. julija:

Seja Medorganizacijskega sveta ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 15. julija:

Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 16. julija:

Mladinski dan v San Martinu.

SOBOTA, 22. julija:

SKA: Predavanje dr. Andreja Pozniča o prihodnosti naroda v Evropski zvezi ob 20. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 30. julija:

Praznovanje 80-letnice g. Janeza Petka CM v Slovenski vasi.

SOBOTA, 5. avgusta:

Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. uri v Slovenski hiši.

Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da nas je dne 25. maja v svojem 78. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

Stane Zupančič

Pokopali smo ga na pokopališču v San Martinu 26. maja 2000. Hvala vsem, ki so se poslovili od njega in ga spremili na njegovi zadnji poti. Priporočamo ga v molitev.

Žalujoci: žena Nidia Elsa, roj. Pinasco
hči Adriana z družino
sin Alejandro z družino
brat Franc z družino
in ostalo sorodstvo.

Buenos Aires, Ljubljana